

Rapport voor bestuurlijk wederhoor

REKENKAMERONDERZOEK NAAR HET PROGRAMMA KENNISECONOMIE EN INNOVATIE (KIZ)

PARTNERS⁺PRÖPPER

DENKERS EN DOENERS VOOR DE PUBLIEKE ZAAK

MARKTVELD 26 . 5261 EB VUGHT

POSTBUS 115 . 5260 AC VUGHT

TELEFOON (073) 658 70 80

WWW.PARTNERSENPROPPER.NL

INFO@PARTNERSENPROPPER.NL

KVK 33300373

Rekenkamercommissie Zoetermeer

Mr. W.R.J. van den Hende, voorzitter
Drs. S. Dijk, lid
Drs. J. van Leijenhorst, lid

Secretaris: Drs. E.J. Wallet-Boers

Het onderzoek is uitgevoerd door:
PARTNERS+PRÖPPER
DENKERS EN DOENERS VOOR DE PUBLIEKE ZAAK

Ing. Peter Struik MBA
Drs. Maud Hoefnagels

Vught, 21 oktober 2013

Inhoudsopgave

1	Kern.....	4
1.1	Inleiding en achtergrond	4
1.2	Doel- en vraagstelling.....	5
1.3	Aard van het onderzoek	5
1.4	Conclusies en aanbevelingen	6
2	Opgaven en resultaat.....	7
3	Organisatie en bevoegdheden	8
4	Beïnvloedingsmogelijkheden.....	10
5	Afleggen van verantwoording.....	11
Bijlage 1	Normenkader.....	12
Bijlage 2	Bronnenlijst	13
Bijlage 3	Respondentenlijst	15
Bijlage 4	Opgaven en realisatie programma KIZ	16
Bijlage 5	Organisatie rondom KIZ	18

1 Kern

1.1 Inleiding en achtergrond

Zeker in tijden van economische recessie is het belangrijk te investeren in kennis en innovatie. Gemeente Zoetermeer streeft ernaar koploper te blijven op het gebied van innovatie. Met het programma Kenniseconomie en Innovatie wil de gemeente dit realiseren. Het programma Kenniseconomie en Innovatie (2007-2014) is de opvolger van het programma Zoetermeer ICT-stad. Het programma ICT-stad was volgens gemeente Zoetermeer erg succesvol en kwam zowel het bedrijfsleven en het onderwijs als de samenleving ten goede. Concrete resultaten zijn bijvoorbeeld de Academie voor ICT & Media en het glasvezelnetwerk Gigameer. Het programma Kenniseconomie en Innovatie (KIZ) start projecten in een breder aandachtsgebied binnen de vier clusters ICT, bestuur en belang, leisure en zorg, om zo de ontwikkeling van de kenniseconomie in Zoetermeer verder te stimuleren.

Het programma KIZ omvat verschillende projecten (zie bijlage 4) met een totaal vastgesteld budget in de huidige bestuursperiode van €750.000,-. Daarnaast is er door de raad een specifiek krediet beschikbaar gesteld voor realisatie van het project 'Innovatiefabriek' van €1,5 miljoen. Dit project is een onderdeel van het programma KIZ.

De Stichting Kenniseconomie en Innovatie Zoetermeer¹ voert in opdracht van gemeente Zoetermeer sommige opdrachten van het programma KIZ uit.

DOELEN

Het beleid van de gemeente rond kenniseconomie richt zich op vier clusters, namelijk ICT, bestuur en belang, leisure en zorg. Betere samenwerking en kennisuitwisseling in en tussen de vier sectoren is het hoofddoel van het programma KIZ. Het beoogde resultaat is dat bedrijven beter gebruik maken van aanwezige kennis en dat zij bereid zijn tot innoveren. Dit moet bijdragen aan een grotere economische groei en meer werkgelegenheid.

SAMENWERKING

Samenwerking tussen het bedrijfsleven en het hoger onderwijs is bij het stimuleren van kenniseconomie en innovatie noodzakelijk. De gemeente heeft daarom de Programmaraad Kenniseconomie en Innovatie Zoetermeer opgericht. Deze bestaat uit

¹ Stichting ICT-Platform Zoetermeer is de voorloper van Stichting KIZ. Stichting ICT-Platform heeft zich in eerste instantie geconcentreerd op de besteding van de zogenaamde 'Casema-gelden'. De NV Casema heeft in het verleden drie miljoen gulden aan de gemeente Zoetermeer geschonken ter gelegenheid van de overname van het Zoetermeerse kabelnet. Hieruit voortvloeiend is de Stichting ICT-Platform Zoetermeer in 2001 opgericht.

invloedrijke personen uit het bedrijfsleven en het hoger onderwijs. De Programmaraad adviseert de gemeente over het beleid en de uit te voeren projecten.

Naast het gemeentelijk beleidsprogramma is ook Stichting Kenniseconomie en Innovatie Zoetermeer actief. Hier kunnen burgers en ondernemers ook projectideeën op het gebied van kenniseconomie en innovatie aandragen.

1.2 Doel- en vraagstelling

CENTRALE VRAAGSTELLING

Er zijn twee centrale vragen:

- 1 Hoe ziet de organisatie van de realisatie van het programma KIZ eruit, inclusief de bevoegdheidsverdeling tussen de betrokken partijen?
- 2 In hoeverre heeft de gemeenteraad mogelijkheden om invloed uit te oefenen (sturing) mede in relatie tot de verantwoording over het programma (controle)?

Om deze hoofdvragen te kunnen beantwoorden heeft de Rekenkamercommissie de volgende deelvragen geformuleerd met een onderverdeling naar vijf thema's.

OPGAVEN EN RESULTAAT

- 1 Zijn er opgaven en doelen geformuleerd en wat is daarvan gerealiseerd tot op heden?

ORGANISATIE

- 2 Hoe is de organisatie van de realisering van het programma ingericht?

BEVOEGDHEDEN

- 3 Welke bevoegdheden hebben de diverse betrokkenen bij de realisering van het programma?

BEÏNVLOEDINGSMOGELIJKHEDEN

- 4 Welke mogelijkheden heeft de gemeenteraad om het beleid van de onderscheiden organen te beïnvloeden?

AFLEGGEN VAN VERANTWOORDING

- 5 Op welke wijze wordt de voortgang bij de realisatie van het programma verantwoord en aan wie wordt verantwoording afgelegd?

1.3 Aard van het onderzoek

Het onderzoek is vooral gericht op het in kaart brengen en beschrijven van de huidige situatie. De resultaten van dit onderzoek zijn tot stand gekomen door analyse van de bronnen zoals opgenomen in bijlage 2 en een viertal interviews met de respondenten in bijlage 3.

1.4 Conclusies en aanbevelingen

Conclusies en aanbevelingen maken geen deel uit van dit rapport maar zullen door de rekenkamercommissie in een separate oplegnotitie worden beschreven.

2 Opgaven en resultaat

Deelvraag 1:

Zijn er opgaven en doelen geformuleerd en wat is daarvan gerealiseerd tot op heden?

- De maatschappelijke opgave van het programma KIZ is het creëren van een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor bedrijven en (hoger) beroepsonderwijs om zodoende werkgelegenheid te stimuleren en een goede arbeidsmarkt te ontwikkelen.
- Aansluiting tussen het programma KIZ (en de onderliggende projecten) met de maatschappelijke opgave is vertaald in de clusteraanpak van het programma.
- De projectdoelen met de daaraan gekoppelde uitvoeringsprestaties van het programma KIZ zijn bij de raadsleden minder bekend. Een uitzondering hierop is de Innovatiefabriek. Daarvan zijn de doelen en de beschikbaar gestelde middelen wel goed bekend. De raadsleden zien de Innovatiefabriek als een nuttig instrument voor kruisbestuiving tussen onderwijs en ondernemers. Wat nu precies de bijdrage van de rest van het programma KIZ is, is voor de raadsleden niet helemaal helder.
- Het programma KIZ is onder andere bedoeld om te sturen op clustervorming. Dit betekent het verbinden van partijen die in samenwerking opgaven kunnen realiseren. Relevante partijen zijn het bedrijfsleven, kennisinstituten en de overheid. Dit is voor het cluster ICT en Leisure goed gelukt. Verschillende bedrijven hebben zicht gevestigd en/of blijven gevestigd in Zoetermeer. De Haagse Hogeschool heeft drie ICT-opleidingen in Zoetermeer gevestigd. Leisure loopt via een samenwerking tussen het programma KIZ en via Stichting Floravontuur. Voor het cluster Belangenorganisaties geldt dat na een goede start de clustervorming achter bleef bij die bij ICT en Leisure, inmiddels is de draad weer opgepakt. Het cluster Zorg is niet goed uit de verf gekomen, het blijkt moeilijk om hier partijen te laten samenwerken.
- Volgens respondenten (en gegeven de omvang) is de innovatiefabriek het belangrijkste project van het programma KIZ. De innovatiefabriek is uniek in zijn soort en wordt verondersteld een impuls aan de economie voor Zoetermeer te geven, vooral in de creatieve hoek. De raad heeft in oktober 2012 na uitvoerige bespreking in de commissie en de raad een budget van circa €1,5 mln.² beschikbaar gesteld voor de realisatie van het concept ‘de Innovatiefabriek’. Daarmee wordt een van de belangrijkste projecten van het programma KIZ gerealiseerd en wordt er invulling gegeven aan een van de belangrijkste doelstellingen van het programma.

² Bron: Raadsbesluit betreffende de realisatie van het concept innovatiefabriek Zoetermeer d.d. juli 2012

- Een volledig overzicht van de opgaven en realisatie tot op heden is terug te vinden in bijlage 4.

3 Organisatie en bevoegdheden

Deelvraag 2 en 3:

2 Hoe is de organisatie van de realisering van het programma ingericht?

3 Welke bevoegdheden hebben de diverse betrokkenen bij de realisering van het programma?

In bijlage 5 is de organisatie rondom de realisering van het programma KIZ weergegeven. Er spelen vier partijen een rol, met ieder een eigen taakinvulling en verantwoordelijkheden:

- 1 De gemeente (met de actoren raad, college, ambtelijke organisatie).
- 2 Programmaraad.
- 3 Stichting KIZ (actoren: directie en Raad van Toezicht)
- 4 De Innovatiefabriek BV

DE GEMEENTE

- Het college heeft het programma KIZ vastgesteld en heeft bevoegdheid tot prioritering van projecten³. De raad heeft hier in 2007 bij de start van het programma een kaderstellende rol in gehad. In 2013 heeft de raad een kaderstellende rol gehad bij het project Innovatiefabriek.
- De hoeveelheid projecten binnen het programma KIZ zijn in de loop van 2011 en 2012 in vergelijking met de periode ervoor door het college teruggebracht tot een ten opzichte van de personele en financiële capaciteit haalbare omvang. Met ingang van 2011 is het budget van het programma KIZ met 75% verlaagd.
- De gemeenteraad stelt het budget beschikbaar voor realisatie van projecten van het programma KIZ. Dit budget is expliciet beschikbaar gesteld door middel van begrotingswijzigingen.
- Het programma KIZ wordt door een ambtelijk programmamanager uitgevoerd. De uitvoering van sommige operationele projecten uit het programma KIZ wordt uitbesteed aan Stichting KIZ⁴. De programmamanager van het programma KIZ is hierbij ambtelijk opdrachtgever en tevens directeur van Stichting KIZ.

PROGRAMMARAAD

- De Programmaraad KIZ is ingesteld door het college en bestaat uit vertegenwoordigers van het bedrijfsleven, non-profitinstellingen, hoogleraren en

³ Bron: Memo aan leden van de gemeenteraad projecten 2011-2012 KIZ d.d. juni 2013.

⁴ Bron: Realisatie van het concept innovatiefabriek Zoetermeer d.d. september 2012.

lectoren. Leden zijn gezaghebbenden die vanuit ervaring en expertise in staat zijn partijen te verbinden. Nieuwe participanten kunnen worden aangedragen door de leden van de programmaraad.

- De Programmaraad KIZ heeft twee functies⁵:
 - **Adviseren van het college** over het te voeren beleid op het gebied van van KIZ. Voor de gemeenteraad is het niet duidelijk welke adviezen worden gegeven. Bovendien is opvallend dat er als gevolg van de bezuinigingen sinds 2011 geen advies meer is uitgebracht⁶, omdat door het verlagen van het budget met 75% er geen ruimte meer is voor nieuw beleid en daaruit voortvloeiende projecten.
 - **Ontwikkelen van activiteiten binnen en tussen de geformuleerde doelgroepsectoren** in het kader van de doelstelling van de programmaraad.
- Jaarlijks stelt de Programmaraad KIZ in samenspraak met de programmamanager KIZ een jaarprogramma vast dat ter besluitvorming aan het college wordt voorgelegd⁷.

STICHTING KIZ

- Stichting KIZ is de voortzetting van Stichting ICT-platform Zoetermeer. Stichting KIZ voert onder andere projecten uit in opdracht van de gemeente in het kader van het programma KIZ. Er is sprake van een opdrachtgever-opdrachtnemer relatie tussen gemeente Zoetermeer en Stichting KIZ. Dit blijkt uit opdrachtverstrekkingen van gemeente Zoetermeer aan Stichting KIZ. Bijvoorbeeld opdrachtverstrekkingen van de volgende vier projecten: ICT learning communities, ICT Sweet Lake Seven Summits, Ruimte voor Dialoog en Fiberscan.
- De voorzitter van de Raad van Toezicht van Stichting KIZ is tevens voorzitter van de Programmaraad Kenniseconomie en Innovatie Zoetermeer. De Raad van Toezicht ervaart dit als een mogelijkheid om adequaat en snel te handelen. Men geeft aan zich bewust te zijn van het gebrek aan functiescheiding⁸ en daarom extra aandacht te schenken aan de selectie van juiste personen van de Raad van Toezicht.
- Stichting KIZ is geen verbonden partij van gemeente Zoetermeer en is daarom ook niet opgenomen in de lijst van verbonden partijen van de gemeente. Gemeente Zoetermeer is niet financieel- en bestuurlijk aansprakelijk. Wel is een portefeuillehouder van het college lid van de Raad van Toezicht maar bij een stichting zijn bestuurders niet aansprakelijk voor schulden, tenzij er sprake is van onbehoorlijk bestuur.

⁵ Bron: Installatie-overeenkomst KIZ d.d. september 2007.

⁶ Bron: Interviews.

⁷ Bron: Advies B&W PvA programma KIZ 2010 d.d. november 2011.

⁸ Bron: Interviews.

- De Stichting KIZ staat bewust op enige afstand van de gemeente. De doelen en activiteiten vragen namelijk om voldoende ruimte om te ondernemen, de nodige creativiteit en snelheid in handelen. Politiek-bestuurlijke besluitvorming en ambtelijke organisatie zouden dit volgens respondenten teveel belemmeren.
- De realisatie van het project Innovatiefabriek is door het college opgedragen aan Stichting KIZ⁹.
- De Raad van Toezicht komt regelmatig in vergadering bijeen om te besluiten over de toekenning van financiële bijdragen aan nieuwe projecten en kennis te nemen van de voortgang van lopende projecten.

DE INNOVATIEFABRIEK BV

- De Innovatiefabriek is een project van het programma KIZ dat wordt uitgevoerd door Stichting KIZ. Het college heeft besloten om de realisatie van de Innovatiefabriek onder te brengen in een besloten vennootschap. Reden hiervoor is dat een besloten vennootschap met winstoogmerk kan opereren, wat op termijn een waarborging is voor de continuïteit.
- Stichting KIZ is enig aandeelhouder van de besloten vennootschap en de programmamanager KIZ van de gemeente is beoogd directeur.

4 Beïnvloedingsmogelijkheden

Deelvraag 4:

Welke mogelijkheden heeft de gemeenteraad om het beleid van de onderscheiden organen te beïnvloeden?

- De raad heeft mogelijkheden om het beleid ten aanzien van het programma Economie en het hieruit voortvloeiende programma KIZ te beïnvloeden via zijn kaderstellende en controlerende rol.
- De raad heeft geen formele mogelijkheid om het beleid van Stichting KIZ te beïnvloeden, want een stichting heeft geen leden en geen eigenaar. Wel kan de raad aan het college kaders meegeven die het college vervolgens doorgeeft aan de Stichting KIZ bij het verlenen van een opdracht aan de stichting voor het uitvoeren van een project. Hierbij dient te worden opgemerkt dat uit het onderzoek blijkt dat de relatie tussen het college en de stichting niet helder is, wat blijkt uit eerdere bevindingen in hoofdstuk 3. Als laatste stelt de gemeenteraad, via vaststelling van de programmabegroting van de gemeente, indirect het budget beschikbaar voor realisatie van projecten van het programma KIZ.

⁹ Bron: interviews

- De raad is in zijn kaderstellende en controlerende rol na 2007 niet actief geweest ten aanzien van het programma KIZ in het bijzonder. Dit met uitzondering van de Innovatiefabriek waarbij het college ook de raad specifiek in stelling heeft gebracht. Kaderstelling en controle van de raad loopt voor het programma KIZ via de reguliere P&C-cyclus (programmabegroting/jaarrekening, tussentijdse rapportages). De controlerende rol van de raad is minder uit de verf gekomen. In de reguliere cyclus P&C-cyclus is er geen aparte verantwoording rondom het programma KIZ en/of de activiteiten van Stichting KIZ.

5 Afleggen van verantwoording

Deelvraag 5:

Op welke wijze wordt de voortgang bij de realisatie van het programma verantwoord en aan wie wordt verantwoording afgelegd?

- Het college rapporteert via de reguliere P&C-cyclus (gemeentelijke programmabegroting, jaarrekening, tussenrapportages) aan de raad over de voortgang van het programma KIZ. Ook heeft het college jaarlijks voortgangsrapportages van het programma KIZ ter kennisname aan de raad gestuurd. Dit in de vorm van memo's, bijvoorbeeld 'Gemeente Zoetermeer, Memo aan leden van de gemeenteraad projecten 2011-2012 KIZ, juli 2013'.
- Tot op heden zijn er uitsluitend aparte procesrapportages over de innovatiefabriek aan de gemeenteraad opgeleverd. Van de rest van het programma KIZ heeft de raad geen aparte rapportages mogen ontvangen¹⁰.
- Ambtelijk rapporteert de programmamanager KIZ aan het hoofd Stadsontwikkeling en heeft de programmamanager periodiek overleg met de portefeuillehouder Economie en rapporteert daarbij over de uitvoering van projecten. Het college informeert vervolgens de raad.
- De directeur van Stichting KIZ legt verantwoording af aan de Raad van Toezicht van Stichting KIZ en er is een jaarlijkse accountantscontrole. De Raad van Toezicht van Stichting KIZ stelt jaarlijks de jaarrekening van de stichting vast.
- De clusters Belangenorganisaties, Leisure en Zorg zijn in de huidige bestuursperiode overgedragen aan het team Economische Zaken, onder regie van het programma. Dit op grond van de budgetten die in deze bestuursperiode een stuk lager zijn. Het cluster ICT valt nog wel binnen het programma, met daarbinnen het project de innovatiefabriek.

¹⁰ Bron: Interviews

Bijlage 1 Normenkader

NORMEN VOOR BEANTWOORDING VAN DEELVRAGEN OVER OPGAVEN EN RESULTAAT

- 1 Er zijn vooraf geformuleerde opgaven en evalueerbare doelen.
- 2 De opgaven en doelen worden conform planning en binnen de gestelde middelen gerealiseerd.

NORMEN VOOR BEANTWOORDING VAN DEELVRAGEN OVER DE ORGANISATIE

- 3 De gekozen organisatievorm past bij de wijze waarop het gemeentebestuur invulling wil geven aan de inhoudelijke beleidssturing op kenniseconomie en innovatie.
- 4 Er is gerichte inzet vanuit de gemeente en Stichting KIZ vanuit inzicht op de inhoud van het beleid, de feitelijke situatie (economische) situatie, relevante ontwikkelingen (inclusief kansen) in de omgeving om effectief krachten te bundelen (zowel binnen gemeente Zoetermeer als in de regio).

NORMEN VOOR BEANTWOORDING VAN DEELVRAGEN OVER DE BEVOEGDHEDEN

- 5 De taakverdeling en de bevoegdheden tussen gemeente en Stichting KIZ is voor alle partijen helder.

NORMEN VOOR BEANTWOORDING VAN DEELVRAGEN OVER DE BEÏNVLOEDINGSMOGELIJKHEDEN

- 6 De mogelijkheden voor sturing en controle van de raad passen bij de gekozen taak- en bevoegdheidsverdeling.
 - Mede in het licht van de gekozen organisatievorm en eventuele verzelfstandiging van taken (waarvan in Zoetermeer op diverse beleidsterreinen sprake is).
 - De momenten van controle en de momenten waarop de raad ‘in stelling’ moet komen zijn helder.
- 7 De raad biedt inhoudelijke sturing aan het beleid voor kenniseconomie en innovatie door het formuleren van evalueerbare kaders (specifiek, meetbaar, tijdgebonden) in de programmabegrotingen en inhoudelijke beleidsstukken.

NORMEN VOOR BEANTWOORDING VAN DEELVRAGEN OVER AFLEGGEN VAN VERANTWOORDING

- 8 Over de voortgang en resultaten van het programma wordt tijdig en met relevante informatie verantwoording afgelegd.
 - Door het college aan de raad.
 - Door externe partners aan het gemeentebestuur.
 - (Eventueel: door partners aan elkaar)

Hierbij wordt teruggegrepen op vastgestelde doelen (‘bevorderen van kennisontwikkeling en innovatie in Zoetermeer’), zodat de raad de effectiviteit van het beleid en de bijdrage van Stichting KIZ daaraan kan vaststellen.

Bijlage 2 Bronnenlijst

Titelbeschrijving
Gemeente Zoetermeer, Collegebesluit PvA programma Kenniseconomie en Innovatie 2007, datum onbekend.
Gemeente Zoetermeer, Programma Kenniseconomie en Innovatie Zoetermeer PvA 2007, januari 2013.
Gemeente Zoetermeer, Raadsvoorstel PvA Programma Kennisinnovatie 2007, januari 2007.
Gemeente Zoetermeer, Programmaraad KIZ, mei 2007.
Gemeente Zoetermeer, Besluitenlijst programmaraad KIZ, juni 2007.
Gemeente Zoetermeer, Verslag programmaraad KIZ, september 2007.
Gemeente Zoetermeer, Verslag programmaraad KIZ, november 2007.
Gemeente Zoetermeer, Verslag programmaraad KIZ, februari 2008.
Gemeente Zoetermeer, Verslag programmaraad KIZ, mei 2008.
Gemeente Zoetermeer, Verslag programmaraad KIZ, september 2008.
Gemeente Zoetermeer, Verslag programmaraad KIZ, januari 2009.
Gemeente Zoetermeer, Verslag programmaraad KIZ, juli 2009.
Gemeente Zoetermeer, Verslag programmaraad KIZ, november 2009.
Gemeente Zoetermeer, Verslag programmaraad KIZ, april 2010.
Gemeente Zoetermeer, Verslag extra programmaraad KIZ, juli 2010.
Gemeente Zoetermeer, Verslag programmaraad KIZ, november 2010.
Gemeente Zoetermeer, Verslag programmaraad KIZ, april 2011.
Gemeente Zoetermeer, Advies B&W Programma KIZ 2008, september 2007.
Gemeente Zoetermeer, Advies B&W Programma KIZ 2009, september 2008.
Gemeente Zoetermeer, Advies B&W Programma KIZ 2010, november 2009.
Gemeente Zoetermeer, Advies B&W Programma KIZ 2010-2014, maart 2011.
Gemeente Zoetermeer, Installatie-overeenkomst KIZ, september 2007.
Gemeente Zoetermeer, Besluitenlijst B&W, maart 2011.
Gemeente Zoetermeer, Memo met betrekking tot uitvoering realisatie concept innovatiefabriek, datum onbekend.
Gemeente Zoetermeer, Uitvoeringsplan concept innovatiefabriek, april 2013.
Gemeente Zoetermeer, Samenwerkingsovereenkomst gemeente Zoetermeer en Stichting KIZ, mei 2013.
Gemeente Zoetermeer, Amendement voorstel innovatiefabriek, datum onbekend.
Gemeente Zoetermeer, Begrotingswijziging realisatie concept innovatiefabriek Zoetermeer, oktober 2012.
Gemeente Zoetermeer, Programma community-vorming en leer-werkomgeving innovatiecluster Zoetermeer, juli 2012.
Gemeente Zoetermeer, Overeenkomst betreffende samenwerking gemeente Zoetermeer en De Haagse Hogeschool, april 2012.
Gemeente Zoetermeer, Motie 'ook de gemeente mag in het succes delen', oktober 2012.
Gemeente Zoetermeer, Motie sturingsinstrumenten innovatiefabriek, oktober 2012.
Gemeente Zoetermeer, Raadsbesluit betreffende de realisatie van het concept innovatiefabriek Zoetermeer, juli 2012.

Gemeente Zoetermeer, Realisatie van het concept innovatiefabriek Zoetermeer, september 2012.
Gemeente Zoetermeer, Memo aan leden van de gemeenteraad projecten 2011-2012 KIZ, juli 2013.
Gemeente Zoetermeer, Rapportage projecten KIZ 2011-2012, juni 2013.
Gemeente Zoetermeer, Schriftelijke stukken onderzoek RKC Zoetermeer-KIZ, juni 2013.
Gemeente Zoetermeer, Bevestiging bij jaarrekening over 2011, juli 2013.
Gemeente Zoetermeer, Controleverklaring bij jaarstukken 2009, februari 2011.
Gemeente Zoetermeer, Jaarverslag + controleverklaring 2012, juli 2013.
Gemeente Zoetermeer, Statutenwijziging Stichting ICT platform Zoetermeer, augustus 2007.
Gemeente Zoetermeer, Bevestiging bij jaarrekening over 2012, juli 2013.
Gemeente Zoetermeer, Jaarrekening en controleverklaring 2010, maart 2012.
Gemeente Zoetermeer, Opdrachtverlening project ICT Learning Communities, december 2010.
Gemeente Zoetermeer, Jaarrekening 2008, februari 2010.
Gemeente Zoetermeer, Jaarverslag + controleverklaring 2011, juli 2013.
Gemeente Zoetermeer, Contactgegevens programmaraad KIZ, augustus 2013.
Gemeente Zoetermeer, Collegeprogramma 2010-2014, 2010.

Bijlage 3 Respondentenlijst

Naam	Functie	Organisatie
Dhr. M. de Vries	– Programmamanager KIZ – Directeur Stichting KIZ	Gemeente Zoetermeer
Dhr. A.L. Duymaer van Twist	Hoofd Stadsontwikkeling	Gemeente Zoetermeer
Dhr. Ir. B. Emmens	– Portefeuillehouder KIZ – Wethouder gemeente Zoetermeer – Lid Raad van Toezicht Stichting KIZ	Gemeente Zoetermeer
Prof. Dr. P. van Hoesel	– Voorzitter Raad van Toezicht Stichting KIZ – Voorzitter Programmaraad	Erasmus Universiteit
J. Williams	Raadslid (Groenlinks)	Gemeenteraad Zoetermeer
J. den Dulk	Raadslid (Zó! Zoetermeer)	Gemeenteraad Zoetermeer
C. Kouwenberg	Raadslid (D66)	Gemeenteraad Zoetermeer
C. Walther	Raadslid (PvdA)	Gemeenteraad Zoetermeer
A.van As	Raadslid (VVD)	Gemeenteraad Zoetermeer

Bijlage 4 Opgaven en realisatie programma KIZ

Programma	Project	Doel	Realisatie t/m 2012 (S36)	Financiële middelen Huidige bestuursperiode(inclusief 1,6 fte personeelskosten)
Innovatie	Lerende netwerken	Bedrijven elkaar laten inspireren om te komen tot een innovatievraag op het gebied van hun ICT-toepassingen.	Succesvol afgerond in 2011.	€ 260.000
	Innovatiemiddagen	Ondernemers stimuleren tot samenwerking en creativiteit	Is succesvol afgerond in 2010	
	3D Experience	Een netwerk van 3D-labs initiëren in Zoetermeer	In 2011 afgerond.	
	Web 2.0	De bewustwording over social media en e-participatie vergroten binnen de gemeente	Voor 2011 afgerond.	
	Projecten rond maatschappelijke thema's	Door op een innovatieve manier, met name door de inzet van ICT, met maatschappelijke thema's om te gaan, is het mogelijk om kosten te besparen en/of kwaliteit te verhogen	Dit is een doorlopend verhaal van kleinere projecten.	
Kennisdeling	Cluster belangen-organisaties	Aanwezigheid van veel belangenorganisaties biedt kansen voor samenwerking op de gebieden kennisdeling, innovatie, ondernemerschap en onderwijs.	Zoeken naar kansen voor samenwerking Dit is een doorlopend verhaal en is in 2012 qua uitvoering overgedragen aan het team Economische Zaken. Zie hiervoor de programmabegroting van de gemeente voor de jaren 2012-2015.	€ 100.000,00
	Cluster Leisure	Versterken van innovatief vermogen en versterken van het vestigingsklimaat in Zoetermeer.		

	Cluster Life&Health	Uitvoeren van een clusterscan voor de sector Life&Health		
	ICT-Societeit	Creëren van een sterk netwerk van ICT-ondernemers waarin men kennis uitwisselt, onderneemt en samenwerkt.	Bijeenkomsten zijn overgedragen aan de markt. KIZ blijft wel betrokken bij organisatie en agendering.	
Ondernemerschap	Open Design Garage	Innovatiekracht van de maakindustrie in Zoetermeer verbeteren.	Volledig verhuurd en heeft geleid tot duurzame samenwerkingsclusters.	€ 140.000,00
	Siemens sustainability and innovation campus Zoetermeer	Voorbeeld voor duurzame ontwikkeling.	Zal worden opgepakt als de Innovatiefabriek goed draait. Gaat in principe om het hele gebied Bijswijkse weg, daar moet high-tech bedrijvigheid worden gestimuleerd.	
	Innovatiefabriek	Gunstige voorwaarden creëren voor starters uit de creatieve sector (met name ICT en nieuwe media) zodat zij een eigen bedrijf kunnen beginnen en voorwaarden creëren zodat kennisuitwisseling tussen bedrijven onderling en met het onderwijs wordt gestimuleerd.	Realisatie in volle gang. Is een project waarvoor de raad in 2012 een budget van circa € 1.5 Mln. beschikbaar heeft gesteld. Nauwe samenwerking met ICT-bedrijven en de Haagse Hogeschool.	€ 1.500.000,-
Onderwijs	Versterking Hbo/uitvoering convenant gemeente/Haagse Hogeschool	Hogere mate van kennisontwikkeling in Zoetermeer en binding van hoogopgeleiden en bedrijven aan de stad Zoetermeer	Zal via de Innovatiefabriek worden gerealiseerd. Vorig jaar is de intentieverklaring met de Haagse Hogeschool getekend. Sinds 2003 heeft de HHS een vestiging in Zoetermeer met drie ICT-opleidingen.	€ 100.000,00
	Innovatie in het onderwijs	Stimuleren van scholen om innovatie en ICT in het onderwijs structureel in te bedden		
algemeen		Programmamanagement en ondersteuning		€ 150.000,00
		Programmakosten (controller, bureaunkosten)		
		Communicatie		

Bijlage 5 Organisatie rondom KIZ

